

▶ 1 Novembre, 2020

PANDÈMIA

“No podem fer més: estem traient aigua d'un vaixell que s'enfonsa”

Els sanitaris encaren la segona onada del covid amb impotència i frustració i visiblement esgotats

LARA BONILLA
 BARCELONA

Ja fa dies que el primer que pregunta l'Àngela Garcia quan arriba a la feina, a la unitat de cures intensives de l'Hospital del Mar, és: “¿Avui quants n'hi ha?” Es refereix a quants pacients covid han ingressat. Cada infermera té assignats uns boxs, i un biombo separa els pacients covid dels no covid. “I cada dia que passa aquest biombo es va desplaçant més enllà per fer lloc a més pacients covid”, explica. Les escenes de les últimes setmanes que descriu aquesta infermera són malauradament familiars: hores dins dels boxs sense treure's l'equip de protecció, pacients que de cop empitjoren i intubacions urgents.

La segona onada del coronavirus agafa els professionals sanitaris amb una barreja de preocupació, crispació i desànim perquè no volen repetir l'escenari de la primera onada. “Perquè el sistema no ho suportarà i els professionals tampoc”, argumenta el president del Col·legi de Metges de Barcelona, Jaume Padrós. Blanca de Gispert, metge d'atenció primària del CAP Trinitat Vella de Barcelona, admet que les plantilles estan “desgastades” després de l'embarcament de la primera onada: “Tenim un volum de feina que ens sobrepassa i ens agafa saturats i desgastats, i la combinació és bastant perillosa”. Molts sanitaris encara no s'han recuperat del que van viure durant els mesos de març i abril. Per a l'Àngela Garcia, el pitjor va ser tancar l'accés de les famílies a l'UCI i sostenir el patiment i l'angoixa de comiats i dols mal fets: “Van passar coses molt fortes i jo encara no me n'he recuperat. No estem com estàvem, jo no soc la que era; ara ho porto molt malament i en altres moments ho hauria portat millor”.

L'esgotament també es tradueix en una pèrdua de motivació: “Miro endavant i veig un forat negre. Venen mesos molt durs i el cos té un límit”. “Tothom està donant el millor de si mateix però el mateix professional que va donar el 200% ara demana fer el 150%, que ja és molt”, apunta la cap d'urgències de l'Hospital de Sant Pau, Mireia Puig.

Fa vint anys que l'Àngela Garcia és infermera de cures intensives i li encanta la seva feina, però reconeix que s'ha plantejat deixar-ho. “Però on vaig que estiguin menys mala-

01. Personal sanitari treballant a l'UCI de l'Hospital del Mar.
 02. El CAP de Martorell. FRANCESC MELCÓN

ment? Les companyes de planta o de primària estan igual. De ganes de tancar la porta i no tornar n'hem tingut totes”, admet. Arrossega cansament i insomni sumat al dolor físic. Té l'esquena contracturada i el sòl pèlvic destrossat dels esforços de moure pacients. “Abans feies higiene postural, però ara anem a sac”.

Juanjo Sánchez és infermer al CAP de la Sagrera de Barcelona, on durant la primera onada es van contagiar diversos professionals. “I això encara ho arrosseguem. Tinc companyes que han d'agafar baixes perquè es troben malament o per angoixa”, explica. Ho corrobora Blanca de Gispert. “Els professionals estem molt al límit i desbordats

Salut
 Les plantilles arrosseguen un desgast físic i emocional des del març

i no sé fins quan aguantarem. Perquè ¿on és el límit? Fins on arribarem?”, es pregunta. “He vist companys plorar de tant desbordats com estan. L'estrès es nota”, diu. “I quan estàs estressat i cansat no treballes igual i aquesta alerta la tens present”, afegeix Puig. També impacta en la família: mals humors, menys paciència amb els fills, crits i més irritabilitat a casa.

Protegir els professionals

Les vacances d'estiu van ser un miratge de nova normalitat –tot i que el coronavirus no va acabar de marxar mai– però els descansos no van ser de qualitat i a molts els va costar desconnectar. “Portava fatal veure gent sense mascareta, no suportava veure aglomeracions i vam tornar abans de les vacances”, admet l'Àngela Garcia. També el cap de malalties infeccioses de l'Hospital de Sant Pau, Joaquín López-Contreras, explica que es va passar l'estiu “de mal humor” pensant en el covid i el seu impacte sobre la població, sobre l'educació dels seus fills i sobre les seves expectatives professionals. Després de superar el que defineix com “un sot important”, ara encara la segona onada amb bon estat d'ànim però reconeix que els sanitaris estan “cremats”. “La gent té la sensació que els han deixat ti-

rats, que els han demanat que ho donessin tot i ho han fet, i sense compensació. En alguns casos hi ha hagut la intenció de millorar plantilles i condicions, però és que el mercat tampoc està per tirar coets”.

L'abastiment de material ja no és un problema però ara falta personal. “Falten mans i les que tenim estan tocades”, resumeix Padrós. La manca de professionals també genera “incertesa”: “Obriran tres hospitals però ¿amb quin personal? Me'ls prendran a mi? Necessitem espais i professionals que atenguin pacients, i això no hi és”, diu López-Contreras. Els hospitals ja estan demanant fer torns de 12 hores o guàrdies de cap de setmana en alguns casos a canvi de 144 euros bruts. “Això no ho fas per diners perquè és un insult”, diuen els treballadors.

El virus no ha marxat mai. Si bé el nombre d'ingressos es va reduir al juny, hospitals i CAP no han deixat mai d'estar en tensió. “Segona onada? Per a nosaltres la segona onada va ser quan van arribar les PCR i ens van traslladar als CAP la gestió del covid al juny. Aquesta per nosaltres és la tercera onada”, argumenta la metge de primària Blanca de Gispert.

Als hospitals hi va haver un degoteig de casos durant l'estiu amb un increment accentuat des de finals de setembre. “Els professionals fa dies

02

Àngela Garcia

INFERMERA UCI HOSPITAL DEL MAR

“Miro endavant i veig un forat negre. Venen mesos molt durs i el cos té un límit. Quant aguantarem?”

Blanca de Gispert

METGE DE FAMILIA CAP TRINITAT VELLA

“Aquesta és la tercera onada per a nosaltres. La segona va ser quan ens van traslladar als CAP la gestió del covid”

que veiem que això empitjora, no és de fa cinc dies”, indica Mireia Puig. Passada la primera onada, es va recuperar l'atenció a pacients amb altres malalties que, en molts casos, arribaven en estat greu. Ara s'està fent un nou sobre esforç per continuar mantenint l'activitat no covid. Deixar de fer una feina per atendre'n una altra genera “frustració”. “Perquè volem fer-ho tot i no abandonar l'activitat no urgent”, explica Puig.

Fan una crida als ciutadans a reduir la interacció social per doblegar la corba i protegir el sistema. Si es cancel·len de nou cirurgies i visites, recorden, serem els ciutadans els que en patirem les conseqüències. “Nosaltres ja no podem fer més: és una sensació d'impotència. Estem traient aigua d'un vaixell que s'enfonsa”, assegura Puig. Creuen que no s'ha entès la dimensió de la malaltia. “No es tracta de fer sopars de sis persones sinó de viure de manera diferent durant un temps”, diu López-Contreras.

L'Àngela Garcia s'enfada cada cop que veu algú amb la mascareta sota el nas. “Em preocupa que no siguin conscients del que és el covid. Potser no han vist prou imatges de pacients ofegant-se a l'UCI”. Opinen que la població “té una falsa sensació de seguretat” i reconeixen que “genera crispació” entre els sanitaris veure que part de la població ha abaixat la guàrdia perquè el futur, avisen, “és complicat”.

L'infermer de primària Juanjo Sánchez recorda que els sanitaris tenen vocació de servei i sempre han respost. “Sabem que si el vaixell s'enfonsa serem els últims de marxar, però també tenim famílies, fills i pares a càrrec nostre i temem perjudicar-los, i això cansa”.

La part positiva? “El suport i l'agraïment dels pacients: això a mi m'està ajudant a tirar endavant”, conclou De Gispert. ■